

godtgjøres en Sum, som svarer til, hvad en Patient i samme Forpleiningsklasse paa Statens Anstalter gennemsnitlig har kostet efter Størrelsen".

Lovforslagets Paragrafer, de stillede Vædringsforslag samt Spørgsmaal om Sagens Overgang til 3die Behandling sættes til Forhandling under Et.

Formanden (Berg): Forinden Forhandlingen aabnes, skal jeg meddele, at Ordrene af Afstemningerne over de stillede Vædringsforslag efter deres Indhold vil blive den, at det i Betænkningen under Nr. 6 opførte og de til dette hørende, umiddelbart efterfølgende Vædringsforslag ville blive at afgjøre først.

Ordføreren (Hørup): Angaaende den sidste Del af det foreliggende Forslag, den, der gaar ud paa Oprettelsen af en ny Sindsfygeanstalt i Middelfart, skal jeg fatte mig ganske kort, da der om dette Spørgsmaal har været Enstemmighed i Udvalget, ligesom jeg tror, at det er almindelig anerkjendt, at Nødvendigheden af en saadan Anstalt er paatrængende. Det virkelige Forhold vil være det, at Anstalten omtrent samtidig med, at den træder i Kraft, kan paaregnes at være fyldt med det Samme. Forholdet her i Landet er jo saaledes, at der i en Række af Aar har viist sig at være en stadig Tilvæxt i Antallet af Folk, der have søgt Lægehjælp imod Sindsfyge. Om dette imidlertid i Virkeligheden maa betragtes saaledes, at det er et Tegn paa, at Sindsfygen her i Landet stadig er i Tiltagende, er dog maaske noget tvivlsomt. Det virkelige Forhold turde være det samme som for andre Sygdomsformers Bedkommende, at Trangen til Lægehjælp vøxer, uden at det er Tegn paa, at Sygeligheden er større, end den tidligere har været. Det er vistnok saa, at den stigende Civilisation og Forfinelse kræver Lægehjælp i Tilfælde, hvor man tidligere lod Naturen hjælpe sig selv, og særlig tror jeg, at dette gælder om Sindsfygen. Forholdet turde muligvis være saaledes med Hensyn til Sindsfygen, at Udfikilligt, der nu betragtes som abnormt, tidligere ikke har stillet sig for Folk, som om det var Noget, der laa ud over det Almindelige. Hvis dette er Tilfældet, vil det vøgende Tal af Sindsfyge ikke egentlig være noget Tegn paa, at det bliver galere og galere her i Landet, men vil snarere være Tegn paa en stigende Intelligents eller i alt Fald en vøgende Maalestok for denne. Under denne Forudsætning kan man ikke vente, at Antallet i Fremtiden vil aftage, men der er jo og-

saa i Lovforslaget tænkt derpaa, idet der i Lovforslaget er aabnet en Udvei til, at Anstalten kan udvides til yderligere at optage 300 Syge. Heller ikke med Hensyn til det andet Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Udredelsesmaaden af de Udgifter, der ville være nødvendige med Hensyn til Anstalten, har der været nogen Uoverensstemmelse i Udvalget. Udvalget er enigt om, at disse Udgifter bør udredes af Statskassen og ikke saaledes, som det med Hensyn til tidligere Anstalter har været Tilfældet, paalignes Amtskommunerne. Derimod har Udvalget delt sig med Hensyn til det næste Spørgsmaal, som er Indholdet af det første Afsnit af det foreliggende Lovforslag, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt den Regel, som saaledes kommer til Anvendelse paa den nye Anstalt, ogsaa skulde udvides til at gjælde de tidligere oprettede, saaledes at Staten fremtidig overtager Udgifterne ved deres Drift. Udvalgets Flertal har paa dette Punkt sluttet sig til Regeringen, idet det erkjender, at den nuværende Tilstand i og for sig er abnorm. Der har ikke i Udvalget været nogen Tvivl om, at den Stat, der saaledes paalægges Amtskommunen, i Virkeligheden er en Statsstat. Hvad Mindretallet i den Henfæende har fremhæbet flere Gange, indrømmes ogsaa af Udvalgets Flertal. Den er en Statsstat i sit Væsen, fordi det er et Statsvæsen, den tjener; det er ogsaa en Statsstat i den Forstand, at det er Centraladministrationen, der administrerer Pengene, og det er endelig ogsaa en Statsstat paa den Maade, at det er Rigsdagen, Bevillingsmyndigheden, der bevilger Pengene. Men det gjør det netop saa meget mere abnormt, at denne Statsstat skal paalægges og udredes af Amtskommunerne samtidig med, at Amtskommunernes Bestyrelse ikke har nogen som helst Indflydelse paa Anvendelsen af disse Penge. Dernæst synes det i Virkeligheden heller ikke, naar man ser hen til, hvem der udreder denne Stat, at være naturligt, at en Stat, der er bestemt til ganske almindelige Samfundsformaal, skal udredes anderledes end Udgiften til de øvrige Statsformaal. Der ses ikke at være nogen som helst Grund, hvorfor særlig Hartkornet skulde bære Omkostningerne ved Sindsfygepleien her i Landet. Nu er Forholdet i Virkeligheden kommet dertil, at denne eiendommelige Udredelsesmaade omfatter hele Landet, saaledes at hele det øvrige Land staar paa den ene Side og Kjøbenhavn paa den anden. Men det, at det er hele Landet, med Undtagelse af en enkelt Kommune, der er saaledes stillet, synes at vidne om, at det i Virkeligheden er et Statsanliggende, der er Tale